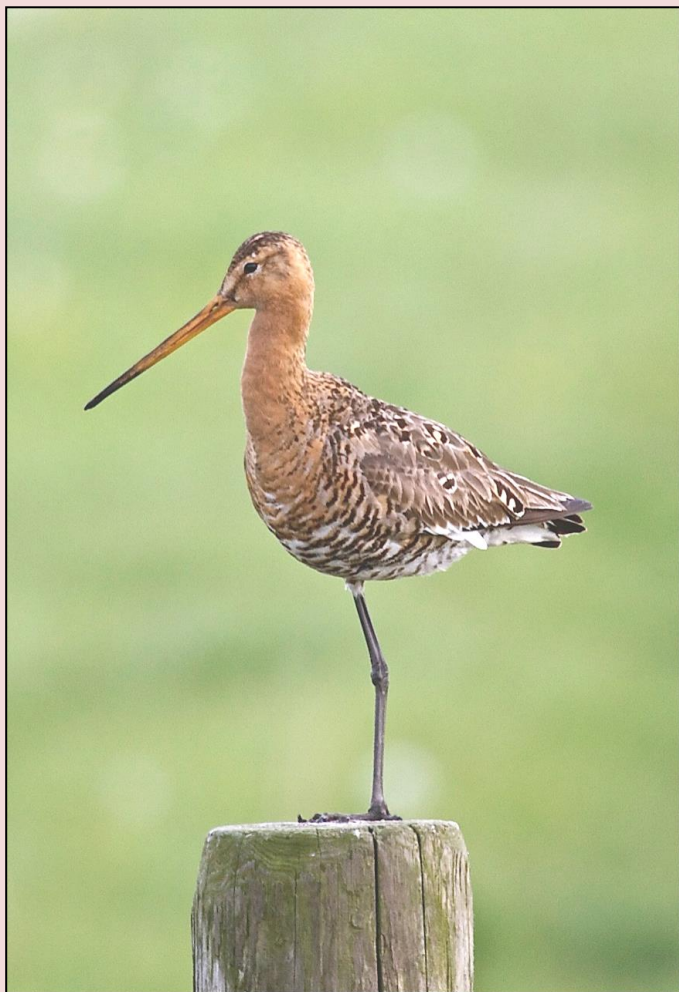

De Grutto nationale vogel

Vogelwacht Bolsward e.o.

Jaarverslag 2015

- **Aan en verkoop**
- **Advisering**
- **Taxaties**
- **Huur en verhuur**

Specialismen:

- **Woonhuizen**
- **Bedrijfspannen**
- **Agrarische objecten**

Inhoudsopgave

<u>Organisatie</u>	5
<u>Van de Redactie</u>	7
<u>Beste veehouders en loonwerkers</u>	10
<u>Van de voorzitter</u>	11
<u>Resultaten nestkasten 2015</u>	13
<u>Werkgroep nazorg</u>	14
<u>Titel Grutto: Tekenen van hoop of verval</u>	16
<u>Hoe de merelman een gouden snavel en zwarte pak kreeg</u>	18
<u>Werkgroep Kerkuilen</u>	21
<u>Voorjaar 2015</u>	23
<u>Prijsuitreiking beste natuur foto</u>	28
<u>De Kauw</u>	33
<u>Tellingen en waarnemingen Eelco Brandenburg</u>	35
<u>Van de penningmeester</u>	42
<u>Uit de oude doos</u>	43
<u>Nazorgcijfers per rayon (hoofdsoorten)</u>	46
<u>Overige soorten in ons wachtgebied</u>	53
<u>Bronvermelding foto's</u>	54

HUIITEMA VALLINGA

**NIEUWBOUW, VERBOUW
RESTAURATIE OF RENOVATIE PLANNEN?**

***WIJ BOUWEN UW WENSEN
TOT WERKELIJKHEID!***

**BEL ONS
(0515) 572516**

volg ons:

HICHTUMERWEG 2, 8701 PG BOLSWARD | INFO@HUIITEMA-VALLINGA.NL | WWW.HUIITEMA-VALLINGA.NL

Zien is geloven

Je kunt urenlang voorbespreken en nabeschouwen, maar de natuur is op z'n mooist als je het live meemaakt. Net als het betere drukwerk. Dat moet je met eigen ogen zien. Met eigen handen voelen. Strak vakwerk dat ook mooi blijft als je er met je neus bovenop zit. Dat is onze uitdaging. Daar doen we het voor. www.vandereems.nl

Organisatie

*Vogelwacht Bolsward e.o., opgericht 28 februari 1947, aangesloten bij de BFVW.
Aantal leden 354 en rond de 30 jeugdleden.*

Bestuur:

Voorzitter: E. Rosenau, Kleine Dijlakker 32, 8701 HX
Bolsward. [Tel:06-13464297](tel:06-13464297) e-mail: rosenau1@gmail.com

Secretaris: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Notulist en agendabeheer: M. van Spanning, Harlingerstraat 53a, 8701 WR
Bolsward. [Tel:06-42753632](tel:06-42753632) e-mail: vogelwachtnazorg@outlook.com

Penningmeester: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Nazorg coördinator administratief: J. K. van Lingen, Singel 8, 8765 LL
Tjerkwerd. [Tel:0515-579097](tel:0515-579097) e-mail: bettyjaap@ziggo.nl

Nazorg coördinator veldwerk: M. van Spanning, Harlingerstraat 53a, 8701 WR
Bolsward. [Tel:06-42753632](tel:06-42753632) e-mail: vogelwachtnazorg@outlook.com

Broedzorg coördinator W.A. Palstra, L.J. Timmerstraat 12, 8701 DE
Bolsward. [Tel: 06-46085050](tel:06-46085050) e-mail: wpalstra@hotmail.com

Leden- en donateurs administratie: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Doel Vogelwacht Bolsward e.o.:

Bescherming en telling van de weidevogels, wintervoeding voor zang- en water-
vogels. Het beschikbaar stellen en controleren van nestkasten in Bolsward.
De bewoners en met name de jeugd van Bolsward e.o. betrekken bij de natuur.

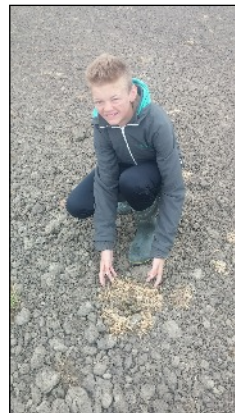
Foto uit oude doos: Wintervoeding door D. Ykema

Foto: Wintervoeding door R.O. Stoelinga

Functionele leden:

Jeugdcoördinator: Vacature vacant.

Foto's jeugdvogelwacht 2015.

Redactie Jaarverslag: Ph. de Vries, De Ljip 12, 8702 CG
Bolsward. [Tel:0515-576129](tel:0515-576129) e-mail: vogelwachtnazorg@gmail.com
R. de Lange, Groot Kerkhof 9, 8701 HG
Bolsward. [Tel:06-11195698](tel:06-11195698) e-mail: r.de.l@home.nl

Webmaster: R. de Lange, Groot Kerkhof 9, 8701 HG
Bolsward. [Tel:06-11195698](tel:06-11195698) e-mail: r.de.l@home.nl

Advertentiewerving: J. Ykema, de Wilster 1, 8702 CH
Bolsward. [Tel:0515-575951](tel:0515-575951) e-mail: jp.ykema@gmail.com

Koekactie: G. Hofstra, Fûgelleane 36, 8702 CD
Bolsward. [Tel:0515-579471](tel:0515-579471) e-mail: vogelwachtbolsward@outlook.com

Vliegende brigade:
W. Terra: [Tel:0515-575428](tel:0515-575428) Mobiel: [Tel:06-29230697](tel:06-29230697)

Wintervoeding: R.O. Stoelinga, [Tel:0515-573822](tel:0515-573822)

Financiële gegevens:

Bankrelatie: Rabobank Bolsward, rek.nr.: NL16RABO.03087.07.311

Website: www.vogelwachtbolsward.nl

Van de Redactie

Beste lezers en natuurvrienden,

Ook dit jaar ligt er weer een mooie jaargids voor u. Wij als redactie, Rutger de Lange en Philip de Vries, hebben ons de laatste maanden weer ingespannen om de gids samen te stellen en te laten drukken.

In de voorgaande gids hebt u kunnen lezen wat er zo al bij komt kijken om een jaargids te maken.

Achter de schermen zijn vele leden van onze Vogelwacht Bolsward e.o. bezig geweest om materiaal aan te leveren. Voor de één een niet zo'n grote klus, maar voor anderen een hele kluit werk. En dat allemaal pro deo!

ALLEN HARTELIJK DANK VOOR JULIE INZET!!

Zo rond begin november starten Rutger en ik de voorbereidingen voor de jaargids op en leveren dan rond half januari de kopie aan bij de drukker.

Dit jaar laten we een proefdruk aanleveren, omdat de foto's in de voorgaande gids niet altijd van een goede kwaliteit waren: Te donker en niet altijd even scherp en helder.

De lay-out en de vormgeving en opmaak is weer als vanouds.

Wat hebben we als redactie nog meer te vertellen zonder op de stoel van andere betrokken leden te gaan zitten?

Weidevogels en de media.

Ten eerste dat er het hele afgelopen jaar in de media ontzettend veel is geschreven over de natuur.

- Het veranderende klimaat;
- Het verschuiven van voorheen algemeen voorkomende vogelsoorten die nu zeldzaam dreigen te worden, terwijl andere zeldzame soorten ineens fors toenemen;
- Veel plannen om de achteruitgang van bepaalde biotopen en de daarmee samenhangende diversiteit in planten, dieren en vogelleven te voorkomen;
- De publieke opinie en de ondernemers die min of meer belang hebben bij een bepaalde bedrijfsvoering die niet altijd ten goede

komt aan de natuur, diervriendelijkheid en milieu;

- De schaarste van grond en de druk op de beschikbare ruimte voor natuur/mens en bedrijfsvoering;
- En zo kun je nog wel even doorgaan.

We leven in een klein landje met een enorme diversiteit aan biotopen en misschien nog wel meer belangen van alle verschillende betrokkenen: hoe we met de biotopen en de schaarse ruimte om moeten gaan. We hebben:

- De Wadden: de stijgende zeespiegel – meer stormen – gas- en olieboringen en zoutwinning;
- De Heide: verdroging – versnippering – eco via ducten en fietspaden;
- Bossen: veel arm denbos vervangen voor loofbos – ook hier de verdroging met kans op brandgevaar – de druk

Autobedrijf **STOEBO**

De Marne 104
8701 MC Bolsward
T 0515 572626

www.stoebo.com

van de recreatie op rust in natuurgebieden;

- Rivieren delta – te hoog of te laag waterpeil voor scheepvaart of overstromingsgevaar – waterbuffers aanleggen en dus geen huizenbouw of bedrijfsvoering;
- Ons luchtruim- veel vliegverkeer- geluidhinder en hinder van vogels bij opstijgen en landen;
- Ons weidelandschap en akkerbouwland: verreweg de grootste aandeelhouder op land. Hier gaan we iets dieper op in, want dit betreft hoofdzakelijk de biotopen waar onze vogelwacht actief is.

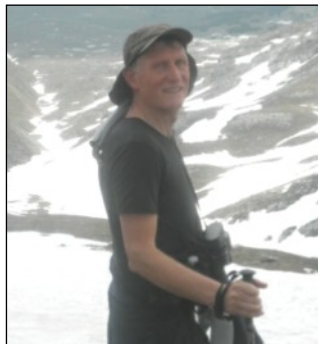
Bedreigingen

De toenemende druk van de publieke opinie op de bedrijfsvoering van de intensieve veeteelt.

De monoculturen en het verdwijnen van onze weidevogels en plantendiversiteit.

De daarmee samenhangende achteruitgang van de bijen en de bedreiging van ziekten en het niet meer kunnen bestuiven van gewassen.

De koe in de wei, de weidevogels weer terug in een kruidenrijk landschap. Het verlangen naar het landschap van 50 jaar terug.

We vergeten dan dat we zelf maar wat graag met de tijd mee gaan en veel luxe van alledag heel gewoon vinden, zonder ons

af te vragen wat voor belasting dit is voor het landschap, de natuur en het milieu. Hebben we niet allemaal een dubbele pet op?

UW ALLROUND DIERENZAAK

voor al uw
dierenbenodigdheden
en hengelsport

DIERENSPECIAALZAAK A.P. VAN DER FEER

Dijkstraat 13-15 8701 KB Bolsward Tel: 0515 - 58 12 52
E-mail: dierenwinkel@apvdfeer.nl Website: www.apvdfeer.nl

De veehouder en de akkerbouwer die tegen een belachelijk lage kostprijs een kwalitatief hoogstaand product moeten leveren. Zij worden gedwongen om gigantisch uit te breiden om een goed salaris te halen uit zoveel mogelijk produceren tegen een zo laag mogelijke prijs. We hebben het dan nog niet over de verstikkende regelgeving en subsidies, zowel voor de ondernemer als voor de natuurverenigingen. Wij, als consument, die kwalitatief hoogstaand voedsel kopen in de supermarkt tegen een belachelijk lage prijs: De plof kip, varkensvlees – de kiloknaller en de groente en fruit voor bijna weggeef prijzen- antibiotica en bestrijdingsmiddelen in ons voedsel. Geur en smaakstoffen die van een naar- niets- smakend- product toch iets lekkers moeten maken.

Wie gaat deze vicieuze cirkel doorbreken? Het antwoord is niet moeilijk. Dat zijn wij als consument/klant en recreant. Maar nu de uitvoering? Is het gemakzucht eens iets minder eten, wat anders eten of inkopen? Eens beter nadenken over het verhaal achter een product of de productie ervan? Steeds meer en steeds sneller is niet altijd beter of goedkoper. Kleinschalig zijn er nu mooie natuurprojecten en

die lijken aan te slaan voor vogels en plantendiversiteit. Maar het is te weinig en hopelijk niet te laat. Biologische producten zitten in de lift. Supermarkten lijken ook langzaam in te zien dat dier- en milieuvriendelijk geproduceerd voedsel belangrijk is voor de mens en zijn milieu. Nederland is een klein landje en kan niet voor de hele wereld voedsel produceren. Beter is het om onze kennis te exporteren en het voedsel daar te produceren waar het nodig is. Deze positieve ontwikkeling zien we langzaam op gang komen.

Nationale vogel.

November 2015 werd de Grutto gekozen als Nationale vogel van Nederland. Meteen waren de meningen weer sterk verdeeld. Theunis Piersma, trekvoegecoloog uit Gaast, noemt het een: "In teken fan hoop". Professioneel weidevogelonderzoeker Klaas Jager noemt het een: "In potsierlike fertoaning". (LC 19 november 2015). Feit blijft dat de Grutto in ons Friese weidelandschap met rasse spoed verdwijnt en zich concentreert op enkele biotopen waar nog op een extensieve en vogelvriendelijke manier door veehouders wordt gewerkt. Vaak met de nodige subsidie. De grutto is geld waard! En wat gebeurt er als de subsidiekraan dicht

gaat? Reservaten met particulier geld en intree betalen om het "maitiid gefoel te krijen?"

Friese Nazorgdag BFWW: mei 2015 door de Vogelwacht Bolsward e.o

Deze Nazorgdag wordt gehouden bij Bote de Boer, veehouder bij Tjerkwerd. Verdere mededelingen volgen via de website.

Koekactie 2015.

Vogelwacht Bolsward stond wederom met stip op de eerste plaats wat het aantal verkochte koeken betrof 2044 stuks, een prachtig aantal en weer een mooie geldbedrag dat ten goede komt aan de activiteiten die de Vogelwacht Bolsward e.o. organiseert. Langs deze weg allen hartelijk dank die zich hebben ingezet voor dit mooie resultaat.

Als laatste wensen we u veel lees- en kijkplezier in deze jaargids. We hebben er weer met plezier aan gewerkt. Graag zien we reacties tegemoet. Maar ook een leuk artikel, mooie foto's of verhalen die we kunnen plaatsen. Maak eens gebruik van onze mooie website en geef een mooie natuurfoto of een waarneming door aan onze webmaster Rutger de Lange.

Rutger de Lange en Philip de Vries.

Beste veehouders en loonwerkers

Als u in het broedseizoen van plan bent werkzaamheden op uw landerijen te verrichten, dan wel vee los wilt laten in een perceel waar weidevogels broeden, bel dan tijdig met de vliegende brigade waarvan W. Terra de coördinator is.

Met name graag extra uw aandacht en tijdig inschakelen van de vliegende brigade daar waar het werkzaamheden op maispercelen betreft.

Tot de leden van de vliegende brigade behoren de volgende nazorgers:

W. Terra 1e coördinator
Tel:06-29230697
Tel:0515-575428

H. van Abbema
Tel:0517-531995

W. Louwsma
Tel:0515-575151

W. Palstra
Tel:06-28050635

frans
HOLLANDS EETHUIS

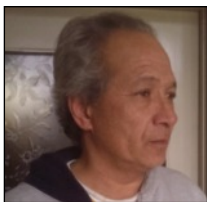
Jongemastraat 21 Bolsward Tel. 0515 57 68 76

Verfstunt ! Bolsward
Topkwaliteit voor bodemprijzen

0515-581580 www.verfstunt.nl

Van de voorzitter

En er is alweer een jaar voorbij, ut giet hurd....

Afgelopen jaar heeft de provincie besloten dat er niet eieren gezocht mocht worden. Dat is spijtig voor de vele nazorgers cq. eierzoekers. Maar de vele nazorgers lieten zich niet uit het veld slaan en begonnen direct aan de nazorg zodat ze toch nog van de sfeer en de spanning van het eieren zoeken konden genieten. Hoop voor een ieder dat we het komend jaar weer het veld in mogen om van onze hobby te genieten.

Vanuit het bestuur is besloten om toch een prijs beschikbaar te stellen voor het eerste ei van de wacht en voor het eerste ei van de jeugdleiden van de wacht. Uiteraard mocht dit niet meegenomen worden.

Het eerste ei van de wacht is gevonden door Wiebe Palstra en Jan Kroeze, gefeliciteerd mannen. Het eerste ei van de jeugdvogelwacht is gevonden door Destiny van Spanning ook van harte

gefeliciteerd. Zij was tevens de eerste van geheel Friesland.

Nog even over de muizenplaag van het afgelopen jaar. Wat een ramp was het voor vele boeren wiens land flink wat schade opliep, de één meer dan de ander. En omdat er zoveel muizen waren, zijn er ook meer predatoren. Uilennesten met gemiddeld meer jongen dan normaal waren geen uitzondering. Zie ook het verslag van onze uilenwerkgroep.

Dan de oeverzwaluwwand. Dit is een groot succes. Er schijnen een groot aantal paartjes op af te zijn gekomen om te broeden. Zie het verslag van Eelco Brandenburg. Het bestuur heeft ook besloten om het plaatsen van een vogelkijkhut bij de "plas en dras" nog even uit te stellen, omdat deze steeds

leeg loopt en dan heeft het weinig zin om de vogelkijkhut te plaatsen. Er moet ook wat te zien zijn.

Dit jaar heeft de Vogelwacht Bolsward e.o. de jaarlijkse rayonvergadering georganiseerd. We zijn dan gastheer van de verschillende wachten in ons rayon en het hoofdbestuur van de BFWV. De vergadering was op 27 november in de Wijnberg.

Tot slot wil het bestuur Phillip de Vries en Rutger de Lange bedanken voor hun inspanningen om de jaargids er weer tip top uit te laten zien wat een hele klus is. Mannen bedankt. En niet te vergeten Joop Ykema voor het verkopen van de advertenties en verder een ieder die zich voor de wacht inspant.

Eugène Rosenau.

Rosenau Stuc

TRADITIONEEL STUCADOOR

E. Rosenau
Kleine Dylakker 32
8701 AX Bolsward

Tel. 0515-58.19.92 Fax. 0515-58.17.51 Mob. 06-13.46.42.97

Kienstra Bolsward
Steenhandel en Bestratingsbedrijf

Tel: 06 - 50 62 34 45 E-mail: info@kienstrabestrating.nl
Internet: [Http://www.kienstrabestrating.nl](http://www.kienstrabestrating.nl)

U bent van harte welkom in

MIEDEMA

FISH & CHIPS

BOLSWARD

Snekerpoort 7
Tel. 0515 572209

**MIEDEMA's
LUNCHROOM**

Snacks, frites en broodjes
Koffie en gebak
Schip- en softijs
Diverse heerlijke menu's
Diverse biersoorten
Diverse stokbroodjes

Terras op zuiden!

Geopend:
Ma/Za 10.00 - 00.00 uur

Appelmarkt 4
Tel. 0515 575700

**Resultaten nestkasten
2015, door W. Palstra.**

Wiardapad: 1x koolmees
en 2x pimpelmees. Specht
met jongen aanwezig in
holte van een boom.
Ransuil met jongen in oud
roeken nesten.

Titardusstraat: 1x kool-
mees.

Praamsmalaan: 1x kool-
mees en 1x pimpelmees.

Brigarde Irenelaan: 1x
koolmees en 1x pimpel-
mees.

Park: 2x koolmees, 3x
pimpelmees 1x specht en

een paartje boomklevers
(deze hadden nest in een
holte in de boom. jongen
werden regelmatig ge-
voerd.) Verder nog twee
span boomkruipers waar-
genomen nesten plek al-
leen niet kunnen vinden.

Edwin Frankena en Wiebe
Palstra

**KOOP BIJ ONZE
ADVERTEERDERS**

**Zij hebben mede
mogelijk gemaakt
dat wij dit jaarver-
slag uit konden
geven.**

eleven
FASHION & LIFESTYLE

Appelmarkt 11 8701 KG Bolsward
tel: 0515-767288

Werkgroep nazorg

Zoals de meesten wel weten heb ik de taken van Philip de Vries, als nazorg coördinator, overgenomen.

Hoe staat het er met ons wachtgebied voor:

We hebben 74 rayons bij 112 veehouders. Hier wordt door 82 nazorgers op ongeveer 4100 ha nazorg verricht. Op dit moment zijn er nog een paar vrije rayons: Nummers 10, 20, 21, 25, 56, 67, 69 en 70. De vliegende brigade bement ongeveer 750 ha.

Afgelopen seizoen:

Helaas mochten we dit jaar geen eieren rapen, wat voor velen onder ons een tegenvaller was. Hopelijk mogen we in 2016 wel weer de oude Friese traditie voort zetten. Ondanks die uitspraak hebben wij als nazorgers weer goed ons best gedaan.

Het was een moeilijk jaar voor de weidevogels. Door de droge en koude tijd

hadden de kuikens het zwaar om voedsel te vinden. De predatie was erg hoog dit jaar. Ik had in mijn rayon nooit last van predatie tot dit jaar met alle gevolgen van dien. Ook had ik nog niet eerder te maken gehad met akkerland dat bewerkt werd, waarvan de nesten verplaatst moesten worden. Gelukkig kon ik een ochtend vrij krijgen om deze nesten te verplaatsen samen met een maatschappelijk stageloper Tjalling Douwe Reitsma, en Watze Terra van de vliegende brigade heeft het in de middag overgenomen. Ondanks het verplaatsen zijn er veel nesten te koud

geworden en verlaten. Gelukkig hebben er ook veel weidevogels weer opnieuw gelegd met een goed resultaat.

Alarmtellingen:

De ANV wil voor 2016 de alarmtellingen verplichten.

Doel:

- Het verkrijgen van betrouwbare informatie over het broedsucces van broedparen (territoria) van weidevogels;
- Het berekenen van Bruto territoriaal succes (BTS).

Waarom:

- Het verkrijgen van inzicht, worden er voldoende vliegvlugge kuikens in een gebied groot;
- Betere analyse mogelijkheden;
- Noodzaak voor collectieven (opname in kwaliteitshandboek en certificering);
- Sturing in beheer mogelijk (last minute).

De tellingen worden vastgesteld in een bepaalde periode, hierbij zijn 3 tellingen vastgesteld. Bijv. alarmtelling 1 in week 20, dan is 2e telling in week 22 en de 3e telling in week 24.

Hoe tel je? Je telt bijv. 10 alarmerende grutto's, dan deel je dit door 2 en heb je 5 ouders, tel je bijv. 7 dan deel je dit door twee en rond je het af naar boven en tel je dus 4 ouders. Dit kun je via de app registreren of thuis op de computer.

Op deze manier kan de nazorgvergadering de boer "last minute" beheer worden behandeld. regelen om later te maaien. Marco van Spanning, nazorg coördinator veldwerk. Rayons zonder beheer zijn optioneel, dit punt zal op

Nu ook aanhanger verhuur:

Pak een Bak

Met vriendelijke groet,

Car Cosmetics Piersma
Rients Piersma

De Marne 126b 8701 MC Bolsward

Tel. (0515)575068 - mobiel (06) 28 71 80 55 - carcosmeticspiersma@home.nl

Titel grutto: teken van hoop of verval.

Leeuwarder Courant-donderdagdag 19 november 2015.

De grutto is verkoren tot Vogel des Vaderlands.

Die keuze roept verdeelde reacties op.

Is de titel een teken van hoop of juist een 'flagge op in strontskip'?

'Dat de de skries no dizze titel krijt, is te folle lof foar de lânbou'

Gezien de miserabele stand van de Grutto is de verkiezing tot Vogel des Vaderlands „in potsierlike fertoaning“, vindt professioneel weidevogelonderzoeker Klaas Jager uit Jonkerland.

Verwijzend naar dezelfde beroerde situatie waarin de vogel verkeerd, noem trekvogel ecooloog Piersma uit Gaast de titel daarentegen juist „in teken fan hoop“.

Het is nog een link naar de agrarische stand ook, de vergelijking met een vlag op een mestschuit zegt Jager. Hij kan er niet over uit dat juist een vogel als de Grutto, die door men-

selijk handelen op uitsterven staat, benoemd is tot nationale vogel. Piersma is het in zoverre met Jager eens, dat het lastig wordt in deze tijd van verdere intensivering van de landbouw de Grutto te redden: „Mar dan jout dit krekt kânsen“

Vara's Vroege Vogels en Vogelbescherming Nederland organiseerden de verkiezing. Ze stelden een groslijst van soorten vast, en gaven die elk een ambassadeur (De Friese zanger Siep van der Ploeg was dat voor de Grutto)

Dood Gruttokuiken nazorg 2015.

en lieten ieder die dat wilde op internet een stem uitbrengen.

Dinsdagavond werd de uitslag bekend: de Grutto is met meer dan 10.000 van de 41.669 stemmen gekozen.

Het verwonderd Jager niet: „Der hat de lêste wiken in geweldige lobby foar west.“ Het friese burgerinitiatief Kening fan 'e Greide was daar druk mee, maar ook een landelijke prominente vogelbeschermmer als Nico de Haan.

Al die positieve aandacht voor de grutto is een zucht naar nostalgie, naar de tijd van Ot en Sien, vindt Jager. De rauwe werkelijkheid is dat de grutto op het punt staat uit te sterven en dat daar te weinig aan gedaan wordt. Jager; „Dat de skries no dizze titel krijt, is te folle lof foar de lânbou dy't allinnich nog mar yntinsiver wurkje en giet“. Zuivelconsumenten treft een vergelijkbaar verwijt: „Dy wolle neat ekstra's foar de molke betelje om it boerelân better te meitsjen foar de greidefûgels“.

Dat toch de meeste mensen juist op die grutto stemden moet te maken hebben met de oude status de vogel als lentebode. Maar dat symbool is de grutto volgens Jager al lang niet meer.

„Trijekwart fan de Nederlanners krijt de skries yn de maitiid net iens mear te sjen.“

Theunis Piersma, een van de kopstukken van Kening fan 'e Greide, beklemtoont het: er is een andere vorm van landbouw nodig, die de grutto kruidenrijk gras-

Grutto in kruidenrijk landschap.

Predatie Grutto ei nazorg 2015.

land biedt. Daar moet het bij weidevogelbeheer om gaan: „En dan kin dizze titel krekt it poadium biede dat nedich is foar in omslach”.

Daar komt bij, zegt de trekvogelecoloog, dat de grutto de enige ondersoort van een vogel is waar ons hele land helemaal verantwoordelijk voor is. Elders komt de Grutto amper tot broeden:, En dat is in hiel swiere ferantwurdlikens. As der in fûgel is dy't hjir grûnrjochten hat, dan is dat de skries. Dy heart hjir. By ús.”

Halbe Hettema.

Comfortabel Lopen

**Schoenen
*Podothérapie
Pedicure

BLEEKER schoenen

MODE IN PASVORM

Jongemastraat 7 (t/o het Stadhuis) Bolsward
Telefoon: 0515 - 572584 www.bleekerschoenen.nl

Maatschap Fysiotherapie Franeckerstraat 20 Bolsward

www.fysiotherapiebolsward.nl

Hoe de merelman een gouden snavel en zwarte pak kreeg.

Lang, heel lang geleden waren er meer witte vogels dan nu. Door domigheden zijn ze zwart geworden. Ook de merel was in vervlogen tijden een witte vogel die een van de mooiste liedjes uit de vogelwereld zong. Die gouden klanken zijn gebleven, maar de witte kleur is verdwenen. Hoe dat zo gekomen is? Hebzucht! Luister naar deze Keltische legende.

Het was een stralende koude winterdag toen de merelman zag dat de ekster terugkwam met een bek vol glinsterende sieraden. De merel keek begeerig naar de fonkelende stenen. Die wilde hij ook wel. Hij vroeg de ekster naar de vindplaats. Deze nam de merel apart en fluisterde: "Kijk, daar in het noorden ligt een diepe grot. Daar bewaart de prins zijn goud, zilver en sieraden. De prins is een goed mens en als je het hem vraagt, dan mag je een bek vol goud en zilver meenemen.

Maar pas op, de grot wordt bewaakt door een gevaarlijke draak. Zorg ervoor dat je alleen spullen meeneemt uit de grot die de prins je aanwijst!"

De merel vertelde het nieuws enthousiast aan zijn vrouw. "Man lief," zei ze, "wat moet ik met een gouden ketting? Die blijft toch maar aan de takken hangen. En is het niet gevaarlijk met zo'n draak?" Maar hij drong aan en samen vlogen ze naar de grot. Voorzichtig stapten ze naar binnen. Overal glinsterden bergen edelstenen, goud en zilver. De hebzucht overwon het van de voorzichtigheid. Al op weg naar de prins achter in de grot begon de merelman in de berg vol goud-

witte verenpak zwart. De hitte van het vuur raakte ook zijn snavel vol goudstof, waardoor het goud aan zijn snavel vast smolt. Sindsdien is de merelman een zwarte vogel met een goudgele snavel.

En hoe het met het vrouwtje is afgelopen? Zij was erg op haar hoede en vluchtte bij de eerste onraad weg waardoor de vlammen van de draak haar niet bereikten, maar wel het roet. Dat kan je nog steeds zien aan haar bruinzwarte verentooi. En

poeder te pikken. De merelvrouw hoorde wat geschuifel en riep: "pas toch op!" en ze rende naar de uitgang. De draak was gewekt door de geluiden en brullend spuwde hij vuur naar de indringers. De merel schreeuwde van schrik en vloog ijlings weg. Op het nippertje ont-snapte hij weliswaar, maar werd nog net door de vlam van de draak ge-blakerd en zo werd zijn

omdat ze niet zo hebberig was, behield ze gewoon haar donkere snavel.

Merels zijn vroege vogels die laat naar bed gaan. In het voorjaar, al voor het ochtendgloren, laten de mannetjes hun prachtige lied als eersten horen. Tijdens de avondschemering zingen ze als een van de laatste tot de duisternis valt.

De merel is een van de meest voorkomende vogels in de Lage Landen. 's Winters scharrelen ze alleen rond in het gras en keren blaadjes en mos om, op zoek naar wormen en insecten. Iedere merel heeft een eigen territorium en jaagt zijn soortgenoten weg. In de lente

opereren ze in paartjes. Vroeger waren het schuwe bosdieren en sommigen zijn dat gebleven, maar de meeste hebben zich aangepast aan de mensen en leven in tuinen en parken. In de steden zingen ze hoger dan op het platteland, omdat in het gedruis van het verkeer een hoog

lied verder reikt. Het merelgezag is bij de verkiezing van de beste zangvogel in 2010 door de luisteraars van Vroege Vogels de overtuigende winnaar geworden.

Eelco de Lange

Walinga Hoveniers

voor al uw snoeiwerkzaamheden

leibomen - fruitbomen - sierheesters - boomsingels

het maken van een meerjaren plan: zodat uw tuin niet kaal hoeft te zijn
vraag het de vakman

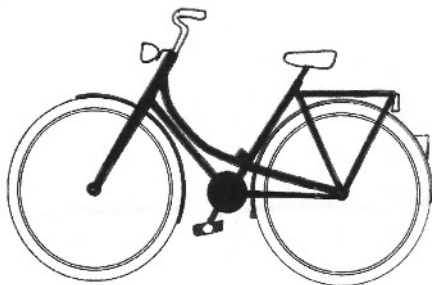
nu ook takkenversnipperaar in de verhuur

0515-577238 - Bolsward

of kijk eens op: **walingatuinen.nl**

**RUUD HARINGA
TWEEWIELERS**

Bolsward 0515-572717

De Wolk Glas B.V.
De Wymerts 2E, 8701 WT Bolsward
www.dewolkglas.nl
www.jaloezieglas.nl

De Wolk Glas voor al uw glaswerk!

**De Wolk Glas:
sinds 1996 producent van
isolatieglas & jaloezieglas**

De Wolk Glas is geen tussenhandel, maar produceert zelf isolatieglas & jaloezieglas in eigen fabriek met de modernste machines en onder de hoogste kwaliteitseisen.

Of u nu een klein stukje enkelglas nodig heeft of uw complete woning wilt beglazen u bent bij ons altijd van harte welkom, ook voor advies of bezichtiging van onze showroom kunt u bij ons altijd vrijblijvend terecht.

- ✓ Isolatieglas HR++
- ✓ Spiegels
- ✓ Gelaagd veiligheidsglas
- ✓ Zonwerend glas
- ✓ Hardglazen deuren
- ✓ Brandwerend glas
- ✓ Glas in Lood
- ✓ Enkel glas
- ✓ Monumenten glas
- ✓ Voorzetramen
- ✓ Plexi glas
- ✓ Figuurglas
- ✓ Draadglas
- ✓ Geluidswerend glas
- ✓ Isolatieglas met roeden
- ✓ Beglazingsmaterialen

**Bekijk nu het productieproces op onze website
dewolkglas.nl**

Glasvervanging van alle soorten glas!

Onze eigen professionele glas schade-/herstelservice staat garant voor een snelle service maar ook met de hoogste kwaliteit. Wij kunnen isolatieglas binnen 24 uur produceren dus u zit nooit lang met glasschade.

- ✓ Eigen fabriek
- ✓ Ontwerp en montage
- ✓ Hoogste kwaliteit
- ✓ Snelle service
- ✓ Totaalleverancier

De Wolk Glas B.V.
De Wymerts 2E, 8701 WT Bolsward
www.dewolkglas.nl

Glasvervanging!
0515-576796
info@dewolkglas.nl

Werkgroep kerkuilen.

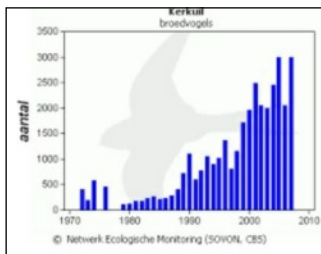
Onze werkgroep kerkuilen is aangesloten bij de werkgroep kerkuilen Friesland.

Wij als werkgroep (Durk, Marco, Jappie en Ewout) waren dit seizoen wel heel vroeg aan het controleren. Op 8 mei was de eerste avond dat we begonnen met de controle van de kerkuil kasten. Voorgaande jaren was dit altijd de tweede week van juni.

De muizenplaag is de reden dat we dit jaar zo vroeg zijn begonnen. We hadden in mei al vliegvlugge jongen in enkele kasten.

Op 26-mei zijn we bij de fam. Hibma in Wons geweest waar we 6 mooie jonge uilen hebben geringd. Mensen van zorgboerderij Slachtehiem

waren hierbij aanwezig, ze genoten zichtbaar.

Op 23 september werd dit herhaald, want er waren opnieuw jongen aanwezig. Ook nu een groep mensen van zorgboerderij Slachtehiem. Er werden nu 5 jongen geringd. De boerin

had ook nu weer koffie en thee met wat lekkers. Een hele mooie middag! Fam. Hibma bedankt daarvoor! Misschien tot volgend jaar. Ook op boerencamping Fûgelfrij in Hichtum hadden we veel belangstelling. De eerste ronde hadden we 4 vliegvlugge kuikens. En op 11 september wederom 8 mooie uilen geringd.

Zeker 30 campinggasten maakten deze ringsessie mee. De laatste groep ui-

len die we tot nu hebben geringd, was op 22 oktober in Oosterend. Hier kon Willem Louwsma 3 jonge kerkuilen ringen.

Door de grote muizen plaag hadden we 42 broedsels en 10 vervolg legfels. Eén hiervan is mislukt.

Totaal aantal jongen was, toen ik dit schreef, nog niet bekend. Zeker is dat er dit jaar een record aantal broedsels waren.

Durk, Marco, Jappie en Ewout.

*Een stem
hebben in
ons beleid*

*die doorklinkt
in de
samenleving.*

Samen zijn we de coöperatieve Rabobank.

De coöperatieve Rabobank bankiert niet voor aandeelhouders maar voor klant en samenleving. Als lid van de Rabobank heeft u een stem in het beleid van de bank én in de wijze waarop we onze samenleving samen sterker maken.

Word lid via rabobank.nl/sneek-zwf

Samen sterker

Rabobank

Voorjaar 2015.

Na een winter die nooit een winter was, hoopten alle aaisikers op een warm en nat voorjaar.

Het liep echter anders.

De wind bleef in het noord / noordoosten zitten en een gure koude wind blies over onze greiden.

Dat gevoel werd nog versterkt, omdat het aaisykjen werd verboden.

Dit was een strop voor de Fryske aaisikers en nazorgers.

Het eerste aai liet lang op zich wachten. Maar dat denken we altijd. Het is volgens de fjldminskten pas maitiid als aai 1 van de provincie Fryslân is gevonden. De BFWV wilde ook geen ruchtbaarheid aan dit eerste aai geven.

Het was voor ons dan ook een grote straf dat we alleen in ons eigen nazorggebied mochten zoeken/nazorgen. Dit gaat in tegen het grootste goed wat een fjldman bezit. Namelijk FRIJFJILD!

Hopelijk mogen we in 2016 onze eeuwenoude traditie vervolgen.

Aai 1 van de Vogelwacht Bolsward werd uiteindelijk gevonden door Jan H. Kroese en W. Palstra in Jan zijn nazorggebied, Rytseterp. In dit gebied is de waterstand in het voorjaar kunstmatig omhoog

gebracht speciaal voor de greidefûgels. Bote de Boer is een boer met hart voor de vogels.

De volgende dag werd het eerste "jeugdei" van Fryslân gevonden door de dochter van Marco, Destiny, die regelmatig samen met haar broertje met Marco op pad was. Ze wil-

de, nadat ze met Marco voor de controle van het eerste aai van de vogelwacht bij Jan en Wiebe was geweest, zelf ook graag een aai vinden. Daarom moeten deze prijzen voor altijd blijven bestaan. Het is een drive, ook voor jongeren, om te gaan zoeken en nazorgen. Van dit eerste aainest zijn, mede omdat de ljip vaak van het nest moest in verband met predatoren, de eieren te koud geworden. Er zijn van de 4 aaien maar twee uitgekomen. Ook medeschrijver van dit artikel Marco van Spanning had hier last van in zijn rayon in het Djiplân.

Kramer

JUWELIER HORLOGER OPTICIEN

Marktstraat 11 Bolsward
Telefoon 0515 – 572553
“Waar de blauwe bril uithangt”

*Voor het mooiste geschenk
Dat U zich bedenken kunt*

Gouden Sieraden	Horloges	Zilveren Sieraden
--------------------	----------	----------------------

Gezellig kiezen ... Voordelig kopen

Kraaien, roeken en mantelmeeuwen waren vooral de grote boosdoeners.

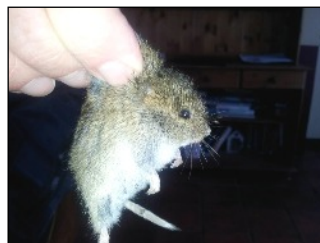
Naast deze vliegende predatoren waren er natuurlijk ook de viervoeters. Verwilderde katten, marterachtigen en natuurlijk ook vossen speelden de greidefûgels parten.

Voorals als de piken in het aai bijna uitkwamen, werden ze opgevreten door de predatoren.

Dit betrof vooral de skriezen en tsjirken iets later in het seizoen. De predatoren krijgen dan namelijk zelf jongen en die moeten worden gevoerd. Door de veelbeschreven muizenplaag hadden de greidefûgels wel een mooie habitat, echter door de muizen in het veld waren vele vliegende predatoren op jacht naar meer.

De nazorg begon eigenlijk meteen. Ook bij het eerste aai kwam een stok te staan. Er zouden in onze rayons (Rytseterp en Djiplân) nog vele stokken volgen. Zelfs in stukken land waar regelmatig nazorg was gepleegd, vonden we met zijn vieren vele nieuwe nesten.

Jammer genoeg ook vele die waren verlaten of uitgevreten.

De vos en vooral de marters hebben grote slachtingen onder de late grondbroeders aangericht.

Overnachten | Lunchen | Dineren | Vergaderingen | Groepsdinners | Feesten

Marktplein 5, 8701 KG Bolsward
0515-572220, info@wijnbergbolsward.nl

www.wijnbergbolsward.nl

Enkele komen in het nieuws zoals Skrok en Skrins, maar ook in ieder ander zijn rayon was het prijs.

Marco was erg geschrokken van de predatie, want die had eigenlijk nog nooit predatie in zijn gebied gehad. Misschien mede door de natuurlijke grenzen van zijn gebied. Aan de ene kant water, aan de andere kant de stad Bolsward en ook nog grenzend aan een el Dorado van greidefûgels namelijk het

zeer goed met elkaar op kunnen schieten worden nieuwtjes, foto's etc. aan elkaar doorgeven. We zijn zelfs met zijn vieren uit eten geweest naar de Wok in Bolsward. Dit is misschien een goed idee om met de vaste nazorgers van Vogelwacht Bolsward

nazorggebieden van Marco en Jan is het een feest om in het veld te zijn.

Als we dit zo willen houden zal er actie tegen de predatoren moeten komen. Dus vergunningen om deze soorten te bejagen, omdat zeker in de speciale fûgeltsjelân rayons (de ANV-gebieden) de vogels clusteren en dus een gemakkelijke prooi vormen.

Indien er niets gebeurt dan zullen de weidevogels het onderspit delven.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

Zij hebben mede mogelijk gemaakt dat wij dit jaarverslag uit konden geven.

land van Murk Nijdam. Wij hebben elkaar de sporen en specifieke bijtsporen en dergelijke laten zien.

Kleine tandjes, grote tanden, aan 1 kant opengemaakt...etc.

Omdat er in onze vereniging 4 nazorgers zijn die

te doen. Dit verbroedert en men kan in alle rust over de nazorg napraten. Wat een ieder heeft beleefd en hoe men meer vogels in zijn gebied kan krijgen en houden.

Ook gaan de fjildminsken met elkaar nazorgen in de ander zijn gebied. Deze uitnodigingen bevallen ons prima, omdat wij (Marco, Jan, Wiebe en Rutger) veel van elkaar kunnen leren.

Mede door de grote aantallen greidefûgels in de

Enkele speciale dingen die we mee hebben gemaakt. Een wit aai. Meteen gepreedeerd. Vele eenden en

meerkoeten met de kop eraf.

Grutto de kop van de romp. Een "âld Hij" met de kop eraf.

Echter ook veel wezels. Ook Wiebe had enkele gezien. Jonge hazen op een stuk bouwland met de oren plat op de rug. Een fantastische aanblik. Veld- uilen die opvliegen uit de sloot of weiland. Daar gaat je hart sneller van kloppen. Nesten met meer dan de normale aantallen eieren. Grutto samen met een tureluur ei samen in 1 nest. Dode reegeit, een natuurlijke dood gestorven. Dode piken door de aanhoudende droogte.

Al met al hadden we een minder leuk voorseizoen, omdat het aaisykjen een vrij yn 't fjild lopen, verboden was. De nazorg was in onze gebieden: volop actie! Helaas was het door de predatie minder leuk om in het fjild te zijn. Desondanks mogen wij niet klagen. Er zijn genoeg lippen grootgebracht!

Er is namelijk een drie-eenheid genaamd: Zoeken, Rapen en Nazorgen! Dat moet altijd hoog in ons vaandel blijven staan. We zijn ontstaan uit een groep aaisikers. Dat mogen we nooit verloochenen.

Jan Kroese en Marco van Spanning

Watersnip, door G. Visser.

IJsvogel, door W. Palstra.

NIEUWE RUBRIEK

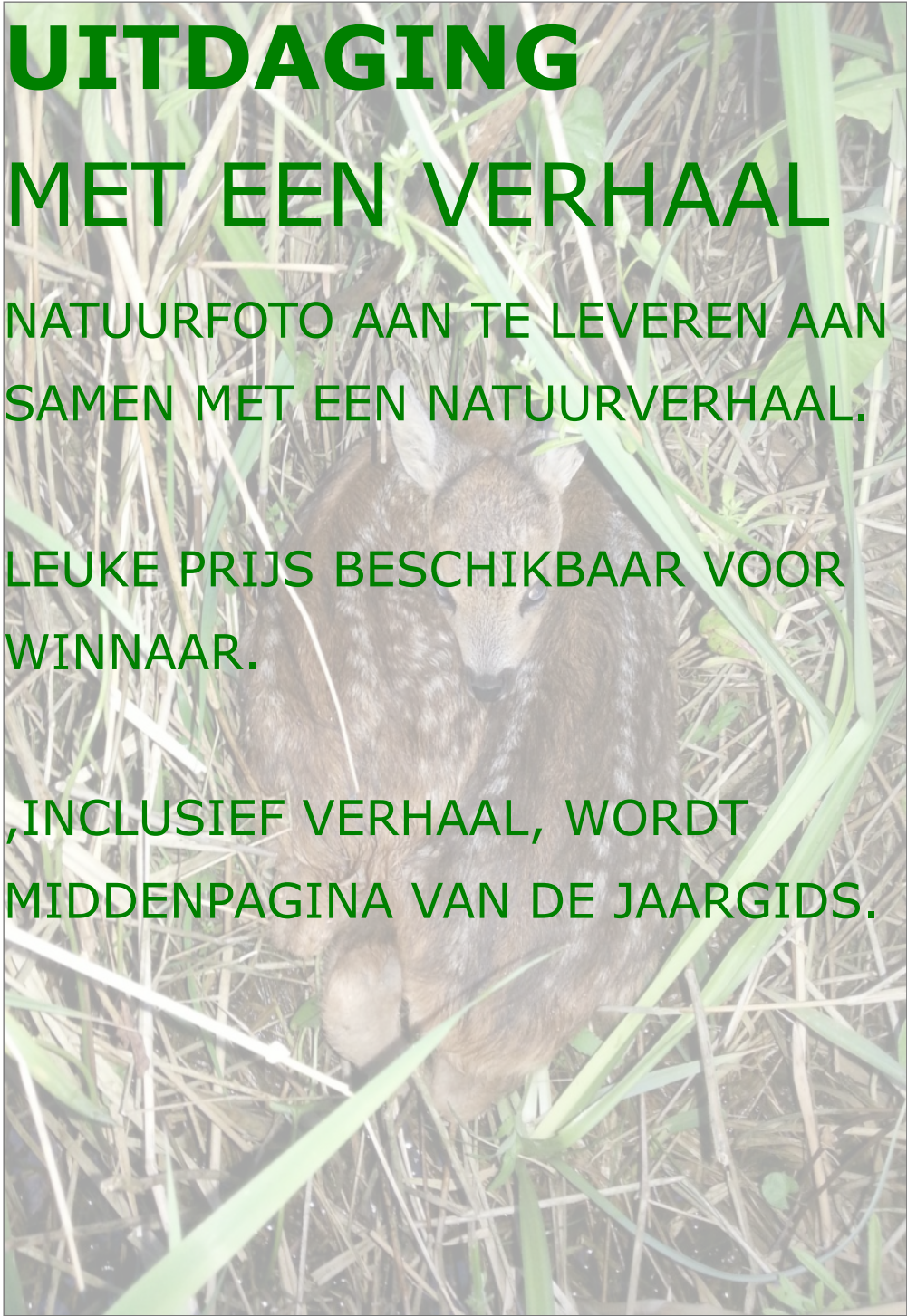
FOTOWEDSTRIJD

DE OPDRACHT IS OM EEN MOOIE
DE REDACTIE VAN DE JAARGIDS

HET BESTUUR STELT EEN
DE

DE WINNENDE FOTO
GEPUBLICEERD OP DE

A young deer with brown fur and small antlers is lying in a field of tall, dry grass and green reeds. The deer is looking towards the camera. The text is overlaid on this image.

UITDAGING MET EEN VERHAAL

NATUURFOTO AAN TE LEVEREN AAN
SAMEN MET EEN NATUURVERHAAL.

LEUKE PRIJS BESCHIKBAAR VOOR
WINNAAR.

,INCLUSIEF VERHAAL, WORDT
MIDDENPAGINA VAN DE JAARGIDS.

Jonge Velduil, door J. Kroese.

Zwarte Stern, door G. Visser.

Commissie Educatie

BFVW jeugd

Iedere keer besteden wij op de een of andere wijze aandacht in ons magazine aan de jeugd. Want de jeugd heeft de toekomst, ook wat de BFVW aangaat.

Kijk ook eens op onze website, www.bfvw.nl voor informatie en foto's voor een spreekbeurt of werkstuk!

Vissen in de herfstvakantie

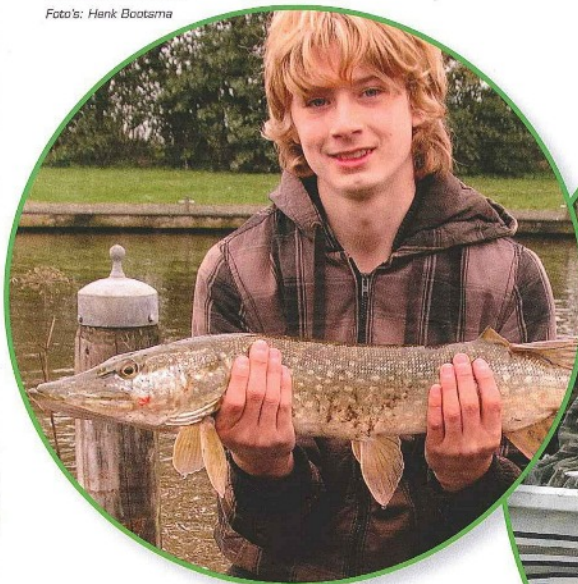
Vogelwacht Wommels organiseerde een bijzondere activiteit voor de jeugd in de herfstvakantie: een educatieve viswedstrijd! In het voorjaar wordt aan nazorg gedaan, in het najaar wordt de natuur op een andere manier beleefd.

Een groot succes, aldus voorzitter Wybren Bruinsma. Zo'n twintig jeugdliden vingen samen 26 snoeken, twee snoekbaarsen en een baars. De wedstrijd werd gewonnen door Jarn Dusselaar die een snoek van maar liefst 97 cm ving. De tweede prijs ging naar drie winnaars met een snoek van 80 cm: Arye v.d. Sluis, Idzerd Osinga en Henk-Jan Nijdam. Hester Frankena sleepte de derde prijs in de wacht met haar snoek van 73 cm.

Alle vissen werden teruggezet behalve een snoekbaars. Deze werd klaargemaakt voor consumptie.

Bron: Wybren Bruinsma

Foto's: Hank Bootsma

De beker ging naar Jarn Dusselaar
met de grootste snoek (97 cm).

Zijn er meer (jeugd)wachten die een
leuke activiteit organiseren voor de
jeugd? Informeer ons hierover of
stuur tekst en foto's op Reacties,
tips en ideeën zijn welkom!
Stuur een mailtje naar info@bfvw.nl
t.a.v. de redactie Vanellus.

DECEMBER '15 | Vanellus 11

De Kauw

De kauw (*Corvus monedula*) behoort tot de kraaiachtigen en is een van de kleinste leden van deze familie 34-39 cm lang.

Uiterlijke kenmerken en gedrag

Kenmerkend zijn de grijze kleur van de zij, hals en het achterhoofd en de lichtgroen-grijze oogring. Vrijwel volledig zwarte exemplaren komen overigens ook voor. Kauwen komen meestal in groepen of paren voor en foerageren vaak gezamenlijk in weilanden en wegbermen, ook binnen de bebouwde kom. De paarband blijft ook binnen een grotere groep waarneembaar. De roep is een tsjak-tsjak-achtig geluid. In de groep hebben ze veel geluiden waarmee ze communiceren, van vrolijk kwetteren tot zacht tokkelen (kika-kaka ko). De bekendste roep is hun naam "kauw kauw". De dieren hebben complexe banden met elkaar en blijven als koppel

elkaar trouw voor het leven.

Voedsel

Kauwen hebben een zeer uitgebreid menu, dat voornamelijk bestaat uit kleine ongewervelde dieren (zoals insecten, slakken en spinnen), zaden, granen, eieren en fruit. In de omgeving van de mens doen kauwen zich ook te goed aan afval en karkassen van overreden dieren.

Kauwen vertonen actief voedseldelen onder soortgenoten, onafhankelijk van het geslacht of de verwantschap tussen ge-

ver en aannemer. Dit voedseldelen gebeurt voornamelijk op initiatief van de voedseldonor. Kauwen kennen een uitgebreider voedseldelen dan waargenomen bij andere soorten, zoals chimpansees. De reden voor dit voedseldelen is nog niet volledig duidelijk. Twee hypothesen vinden ondersteuning: (1) een kauw geeft makkelijker aan een andere kauw indien hij er ook van krijgt (reciprociteit); (2) door voedseldelen kopen kauwen rust af en worden ze niet lastiggevallen door soortgenoten (intimidatie).

YKEMA OPTIEK

OPTICIEN CONTACTLENSPECIALIST

Marktplaatsplein 4
8701 KG Bolsward
T (0515) 57 76 01

E info@ykema-optiek.nl
I www.ykema-optiek.nl

Kauw als huisdier

Kauwen werden vroeger als huisdier gehouden. Vooral als ze als jong al met de mens in contact komen kunnen ze erg tam worden. Het is wettelijk niet meer toegestaan om kauwen te houden die in de vrije natuur zijn geboren. In gevangenschap geboren en correct geringd mogen zij wel als huisdier worden gehouden. Het houden van kauwen was niet eenvoudig. Het zijn zeer energieke vogels en in een kooitje kwijnen ze weg. Als ze ouder worden gaan ze vaak een soort paarbinding aan met hun verzorger en mijden anderen in de omgeving. Het dier kan dan zelfs jaloers en agressief reageren op andere mensen.

Voortplanting

In Nederland en België nestelt de kauw meestal in

groepen in bomen, elders ook wel op rotswanden en in schoorstenen. De 4-5 eieren worden 16-17 dagen bebroed en de jongen vliegen na ongeveer 30-35 dagen uit.

Verspreiding

Kauwen hebben een zeer ruim verspreidingsgebied. Ze komen voor in zeer groot gebied dat Europa,

Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Noord-, Centraal- en Oost-Azië omvat. Het strekt zich uit van west naar oost van Groot-Brittannië en Noord-Afrika tot aan Japan, en van noord naar zuid van Siberië en Scandinavië tot ongeveer de Sahara en de Himalaya.

Eelco de Lange

Tellingen en waarnemingen Eelco Brandenburg

Ook dit jaar zijn we Eelco zeer erkentelijk voor zijn zeer gedegen verslag en snelle toezending. Het is weer een voortreffelijk stuk voor liefhebbers van vogelnieuws in en om ons wachtrayon. Wat een tijd en energie steekt deze man in zijn prachtige hobby.

Huiszwaluweninventaristies

in het wachtgebied van de Vogelwacht Bolsward e.o.

De resultaten in het wachtgebied Bolsward e.o. laten gelukkig een stijging van 25 bewoonde nesten ten opzichte van 2014 zien:

Ik kwam op 222 uit (was dus 197) een winst van 12,7%, vooral door de stijging in Tjerkwerd.

In totaal heb ik in de regio **623** bewoonde nesten geteld inclusief een heel kleine nieuw ontdekte, maar al enige jaren bestaande kolonie van 6 nesten.

Een vooruitgang van 10,2% uiteraard de zojuist genoemde kleine kolonie buiten beschouwing gelaten.

Alle plaatsen weer per **fiets** gedaan!

Bolsward bleef exact gelijk: 56, heel jammer dat bij drie woningen de nesten eraf waren gestoken, anders had dit zeker een vooruitgang van minimaal 10 nesten betekend (ze zaten er al jaren!), een beschermingsfolder in de bus gedaan.

Tjerkwerd behoorlijk goed, want van 65 naar 87!

Wolsum zakte van 37 naar 24.

Exmorra ging van 30 naar 38, Schettens van 9 naar 17.

In 2014 waren er in heel Nederland 130 Huiszwaluwtilen in gebruik waarvan 16 bewoond, is 12,3%. In 2013: 112 tilen waarvan 11 bezet, 9,8%. De bezetting is dus nog erg mager, groeit maar licht.

In 2008 werd een zeer talrijke Huiszwaluwenbuurt (liefst 200 paren) in

Hindeloopen gesloopt, heel erg jammer. Pas in 2013 kwamen de eerste zwaluwen in de kunstmatige nesten, in de (5) tilen in Hindeloopen waren er in 2014 in totaal 19 broedparen. Ik denk dat, althans een deel, vanaf 2009 elders zijn heil heeft gezocht, wellicht

in de door mij in 2014 ontdekte kolonies bij Allingawier, immers deze zijn er volgens de bewoners een jaar of zes! Komt aardig overeen.

Boerenzwaluw:

Op de 3 locaties aan de rand van Bolsward in 2015: 50 broedparen, (was 48) waaronder een nest in een oude schoenendoos! Dertien digitale nestkaarten voor Sovon gemaakt, teneinde het broedsucces of het ontbreken daarvan te meten. Ik doe dit ook bij sommige andere soorten.

Metaalhandel W. Lemstra B.V.

Inkoop schroot en metalen

De Marne 206 8701 MH BOLSWARD
Tel: 06-48019349 0515-335649

Oeverzwaluwen:

Het eerste jaar van de wand werd een groot succes: **27** bezette holten, het inventariseren dient tussen half juni en begin juli te geschieden, ik heb er zo'n 10 uren aan besteed.

Op 20 augustus zag ik de laatste zwaluw.

Dit prachtige resultaat ging echter geheel ten koste van Nijland, daar slechts 1 nest was 25!

Oorzaken: hoogstwaarschijnlijk de Bolswardse wand: hier verser leem/zand en een stuk betere voedselbiotoop (Brandsma!) dichterbij dus minder ver vliegen, is energiebesparend en voor een klein deel riet e.d. die een veilige aanvliegroute belemmeren.

In Bolsward werden de gaten in zowel de linker boven-, midden-, als onderzijde niet bewoond, misschien wat te weinig scherpzand (vulzand) en/of in mei/begin juni iets te veel begroeiing. Ze hebben een voorkeur voor een mix van rivierzand met circa 8% klei of voor het hierboven genoemde scherpzand.

Zwarte Roodstaart

Vijf territoria, dus 1 meer dan in 2014 **én** een broedgeval van de Gekraagde Roodstaart, omgeving Marneweg.

Ransuil

Zes broedgevallen: in Bolsward en directe omgeving.

In het seizoen 2014/2015 voor de 8e maal op rij deelgenomen aan de winterinventarisatie (de z.g. roestplaatsen): totaal weer circa 49 grotere- en kleinere dorpen en steden afgezocht: 408 Ransuilen gevonden waarvan 44 in Bolsward; vooral dank zij het uitstekende muizenjaar 2014 eindelijk weer eens een (forse) vooruit-

gang. Werden er in *heel* Friesland in 2014 slechts 707 geteld, in 2015 ongeveer 1800.

Blauwborst

Begin april slechts één zingend mannetje bij de plasjes langs de Ugolaan, vorig jaar wel drie.

Er was van te voren (te) veel riet en andere vegetatie gemaaid.

Knobbelzwaan

Aan de rand van Bolsward werden 8 jongen geboren waarvan 2 kuikens er vrijwel meteen wit uitzagen. Het gaat hier om z.g. Poolse jongen, in de eieren was kennelijk nog restant DNA-materiaal aanwezig uit de tijd dat deze vogels uit Polen werden gehaald

Peter's Hout B.V.

Houthandel • Timmerfabriek • Deurencentrum • Bouwmaterialen • Tuinartikelen

De Marne 36, 8701 PT Bolsward • Telefoon 0515 - 576501 • Telefax 0515 - 575045 • www.petershout.nl • info@petershout.nl

vanwege het snel "oogsten" van dons! Poten vleeskleurig grijs i.p.v. zwart bij wilde Knobbelswanen.

Witte Kwikstaart

Bij de Ugolaan begin april 2014 ca. 40 exemplaren. In april 2015 resp. 50 tot 105, een uitschieter! en 52 exemplaren. Eind augustus resp. 28 en 56. Echter op 22 en 25 september én op 4 oktober alle keren nul! Kennelijk

plaatsgevonden. Ze lijken wel te profiteren van nieuwbouwprojecten en bedrijventerreinen die meestal aan de rand van de stad/dorp liggen en dus dicht bij het geliefde agrarische gebied. Wijken met open bebouwing doen het uiteraard beter dan die met een gesloten bebouwing. De eerste eilegdatum is bijna een week later komen te liggen dit in tegenstelling tot vele andere soorten die daar-

27 tussen Wons en Cornwerd; 15 ex. op 13 oktober bij Tjerkwerd. In de omgeving van Makum telde ik half september maar liefst **126** op de slaappleats, echter 1^e week oktober kwam ik nog hoger uit: nl. **140**. De aantallen overwintelaars nemen nog steeds toe: in heel Nederland vorig jaar naar schatting **8900!!** ex.

Dodaars

Op 22 september eentje in de plasjes van de Ugolaan, een doortrekker.

Slechtvalk Martinikerk e.o.

Rond 17 april terug naar Zuid-Zweden, op 5 september weer bij ons, vrijwel steeds dezelfde tijdstippen. Prooien: o.a. resten van Houtsnip, Goudplevier gevonden.

Reuzenster

Broedvogel in Finland, Zweden en Estland een "grote Visdief" want 53 tegen 35 cm. De slaappleatstelling bij de Workumerbuitenwaard, half augustus, leverde het ongelooflijke aantal op van **53** exemplaren. In deze maand worden in heel Nederland op drie opeenvolgende vrijdagavonden simultaantellingen gehouden. In ons land de laatste jaren in totaal 82 resp. 111, 153, 106 en 141 (2015) doortrekkers.

hebben de vogels van te voren afgesproken om allemaal elders te overnachten, ofschoon sommige slaappleats jaren lang favoriet blijven. Het tellen moet van minimaal 1 uur voor zonsondergang tot een uur erna, kost dus veel geduld.

De stand van deze soort is sinds begin jaren negentig gaandeweg verminderd vooral in agrarisch gebied, de achteruitgang heeft min of meer ongemerkt

entegen een vervroeging laten zien.

Grote Gele Kwikstaart

In de wintermaanden o.a. 6 maart was deze soort (1 soms 2 exemplaren) weer aanwezig bij de waterzuivering.

Grote Zilverreiger

Op 21 september 5 ex. foeragerend onder Hichtum, op 1 oktober

Dwarsnoard 21 - Tel: 0515-541517 - Workum

't Sud 128 - Tel: 0515-542507 - Workum

Marktstraat 4 - Tel: 0515-572698 - Bolsward

www.bakkerijvanderwerf.nl

Krooneend

Een soort waar ik me de laatste 6 jaar tussen april en augustus zowel als broed- als niet-broedvogel heb bezig gehouden. Dit jaar 23 territoria langs de IJsselmeerkust én omstreken - tussen Kornwerderzand en Molkwerum - kunnen noteren. Half september 2014: 118 exemplaren op de Afsluitdijk.

Vale Gier, op 5 juni 2015 waren er wel **26** ex. voor korte tijd bij de Burgwerderhoek neergestreken. Een onvergetelijke fantastische aanblik. Wellicht door voedselgebrek zijn deze jonge dieren vanuit Spanje, Portugal hier beland.

Op 19 oktober even buiten

Bolsward in een weiland bij de Workumervaart een (jammer genoeg niet geringde) Ooievaar die de loonwerker (sloot hekken) goed in de gaten hield. Ongeveer 25 á 30% overwintert in eigen land.

Tijdens mijn ganzentellingen (voor Sovon) enkele bijzondere soorten gezien: 25 Kleine Canadese Ganzen, Ferwoude 16-1, en een Roodhalsgans op 5 januari in de omgeving van Gaast.

Tenslotte voor de aardigheid enkele ringmeldingen:

Op 8 oktober (vorig jaar op 7-10!) zaten er bij Laard en Zaard ongeveer 300 Kleine Rietganzen waaronder een mannetje dat op 3-8-2008 op Spitsbergen werd geringd en regelmatig in België is o.a. bij Klemsterke in West-Vlaanderen en zelfs 1x in Engeland: februari 2010 North Yorksire, dit komt zelden voor. Verder een wijfje dat ook op Spitsbergen (Svalbard) en op dezelfde datum van een ring werd voorzien.

Op 7-1 een Deense Kokmeeuw bij de Eekwerdlaanbrug, op 10 juni 2014

als nestjong geringd bij Hirsholm, afstand 885 km. In de wintermaanden ga ik af en toe naar de stad Groningen om er d.m.v. ringaflezingen met name de overleving, de aantallen en verspreiding van deze soort vast te leggen. Hier komen nl. veel Scandinavische- en Baltische vogels met kleurringen voor die je veel gemakkelijker dan de metalen ringen kunt aflezen.

Op 16 januari aan de rand van Workum een Stormmeeuw, op 4 juni 2002 geringd als nestjong in Estland, Kakrarahu, Matsalu afstand 2143 km! dus bijna 13 jaar oud.

Op 8 juni 2015 nam ik op de Workumerwaard een Grutto waar, die daar al in 2004 werd gevangen. Ik zag dit individu eerder en wel op 10-4-2005 én 25-3-2006, ook in de Workumerwaard.

Verder een Lepelaar, deze werd begin juni 2002 als nestjong geringd op Vlieland Ik zag de vogel op 27 maart 2015 bij Zurich én op 7-9-2009 bij Skrins te Oosterlittens.

Ik hoop de wacht wederom van dienst te zijn geweest.

Eelco Brandenburg

VOLG ONS OP

HANS TE WIERIKE EN

Ambachtelijke Schoenmakerij

Hans te Wierike

Grootzand 11, 8701 JX Bolsward

Geopend: di – vr: 9.00 - 17.00 uur. za: 9.00 - 14.00 uur

Tel: 0515-573171

Tijd voor een andere bank?

**RegioBank
in top 3 van
beste
banken**

Klanten
geven ons een
8,2

**Maar liefst 95%
is tevreden over
onze service**

Bron Geldgids van
juli/augustus 2015,
Consumentenbond

**Wij helpen
u bij het
overstappen**

attentiv

Attentiv A Boskma B.V.

Kleine Dijklaakker 45

8701 HX Bolsward

T 0515-580402

E boskma.bv@attentiv.nl

I www.solideverzekerd.nl

Wij zijn uw bank. RegioBank

Zelfstandig Adviseur

Van de penningmeester

Aangezien de financiën een dermate positief saldo liet zien, heeft VW Bolsward besloten een investering aangaande de natuur te doen. Dit promoten wij en ligt ons na aan het hart.

Welnu. Dit heeft geleid tot het aanleggen van een oeverwaluw wand aan de Hartwerdervaart.

De totale kosten voor het aanleggen van de wand bedroegen ca. €6500,00. Verder zijn er nog wat kleine kosten gemaakt voor het ontwikkelen van het informatie bord.

Het succes van de oeverwaluw wand zal u niet ontgaan zijn of u leest de rapportage van Eelco Brandenburg er op na. De invoering van de Iban bankrekening nummers heeft mij nogal wat kopzorgen en werk bezorgd. Tevens moest een up to date boekhoudsysteem worden aangeschaft om de iban nummers in te voeren. Ook moesten de banknummers geconverteerd worden naar Iban. Dit is gelukt, maar de nummers dienden nog wel handmatig ingevoerd te worden. Vele uurtjes werk maar *hawar*, dit is gelukt.

Totale kosten gemaakt hiervoor €277,00 en betaald aan provider Cap Gemini. De koekactie, verkocht 1946 stuks, leverde weer een leuk bedrag op van €1655,00. Verder heb ik, op een paar giften na, me rustig gehouden gezien het feit dat er al redelijk wat geld is uitgegeven aan instanties die ons financiële systeem op orde moeten houden. Ook nog een Office pakket gekocht e.d. om onze computertjes draaiende te houden.

Gosse Hofstra

Slagerij De Boer

Het adres voor:
Barbecue - Gourmet - Regionaal rundvlees
Friberne varkensvlees
Friese droge worst

Jongemastraat 35, 8701 JB Bolsward
telefoon 0515 - 573795

Friesche Ambachtelijke
SLAGER

Ambachtelijk lekker

DE BOER
WOON & PROJECTINRICHTING

N.J. DE BOER
M 06 53932040

SNEKERPOORT 13-15
8701 HK BOLSWARD
T 0515-573200

INFO@DEBOERWONINGINRICHTING.NL
WWW.DEBEBOERWONINGINRICHTING.NL

Uit de oude doos

Hoe leer je kievitseieren zoeken?

Als de kievit eind februari, begin maart uit Frankrijk in ons land op hun broedgebied terugkeren, beginnen weldra de rituelen die aan de paring vooraf gaan. We zien het paartje duikelen en in de lucht om elkaar heen draaien.

Het mannetje "hijke" begint bij mooi weer een kuiltje te graven met zijn poten. Hij maakt meerdere kuiltjes. Als een paartje met z'n tweeën bezig is met het nest en men ziet ze strootje in en om het nest gooien, dan is het eerste ei aanstaande. Het paartje duldt dan ook geen vijanden meer binnen hun broedgebied (territorium) geheten.

Vijanden als: zwarte kraai, ekster, meeuw, torenvalk worden dan uit hun broedgebied verjaagd.

Een eierzoekeer let hier op. Is het eerste eitje gelegd, dan duldt de kievit geen vijand binnen zijn broedgebied en helemaal niet vlak bij hun eerste eitje. Als de kieviten op de grond zitten en ze zien een meeuw laag over hun nest vliegen dan schieten ze met grote felheid op de meeuw af en verjagen hem met ongekennde felheid.

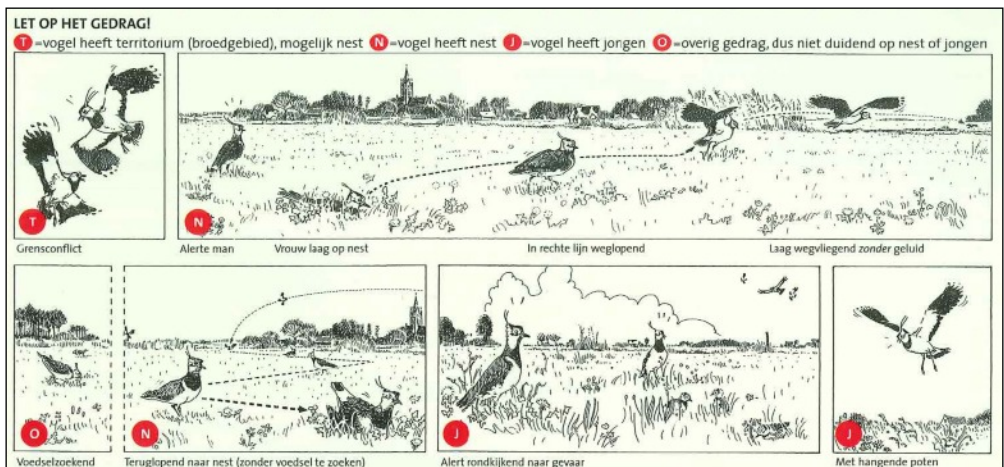
Als een eierzoekeer nu nadert, probeert het mannetje de eierzoekeer af te leiden door op te vliegen en te gaan duikelen. Het vrouwtje is nu gewaarschuwd en probeert de omgeving van het nats zo snel mogelijk te verlaten (lopen als een kievit) en plotseling laag tegen de wind weg te vliegen met korte, snelle slagen. Gaat het vrouwtje met brede vleugelslagen weg en gaat het duikelen dan zijn er geen eieren.

Een kievit legt een serie van 4 eieren. Wordt het

legsel van 3 gevonden en de kievit zou die dag haar 4^e ei leggen dan legt ze dat 4^e ei in een nieuw nest dat in allerijl gebouwd wordt en legt er enkele dagen later 4 eieren bij. Zo vindt men een enkele keer een legsel van 5 eieren. Er is 1 nest met 8 eieren bekend, maar daar waren 2 vrouwtjes en 1 mannetje in het spel.

De 2 vrouwtjes legden hun eieren in hetzelfde nest.

Normaal broedt het vrouwtje de eieren in 25 dagen uit, maar ie een enkel geval verongelukt het vrouwtje en neemt het mannetje de broedtaak over. Enkele nazorgers van de wacht Bolsward hebben dit geconstateerd. Jonge kieviten geven de voorkeur aan grasland met kort gras. Ze zwemmen over de sloot. Alhoewel ze geen zwemvliezen hebben, zwemmen ze

zelfs over vaarten en kanalen. Hoewel veel eierzoekers dit al jaren wisten, stond dit tot in de jaren 70 in geen enkel vogelboek vermeld.

Soms kan een kievit haar ei niet kwijt. Wat is er aan de hand? Men moet weten dat de stompe punt van het ei het eerst naar buiten wordt geperst en het ei daarna vanzelf verder glijdt. Als het 's morgens (erg) koud is kan het gebeuren dat de sluitspier zich niet goed ontspant en het ei valk voor de opening blijft zitten. De kievit laat haar dan gemakkelijk pakken, zo leert de praktijk, en de mens moet haar dan de helpend hand bieden. Dit kan b.v. door de kievit mee naar huis te

Het vinden van een kievitse

nemen en in een doos bij de verwarming te zetten. Meestal is het eitje dan binnen een uur gelegd en kan de kievit teruggebracht worden naar het perceel van herkomst- of

door met de kievit naar de dierenarts te gaan.

Bron: Jubileumboek Vogelwacht Bolsward e.o. 65 jaar, door Durk Haagsma.

Sigarenmagazijn P. Landskroon

Ook voor ...

Staatsloten Lotto/Toto

K A P S A L O N
M A R K U S

www.kapsalonmarkus.nl

Kleine Dijklaakker 14
8701 HW Bolsward
t (0515) 57 46 04
m (06) 519 600 77
info@kapsalonmarkus.nl

Afspraak:

Kievit dat ei niet kwijt kon werd geholpen

foto D. Miedema

Een zwemmend kievitskuiken

foto archief BFVW

Nazorgcijfers per rayon (hoofdsoorten)

RAYON	VOGELWACHTERS	OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
				pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne
1	Vliegende brigade 0629230697	98									
2	R. Postma J.W. Postma 06-25110907	64	2012	9		4		6		4	
			2013	1	1	5	5	3	3		
			2014	0	0	0	0	0	0	0	0
			2015	1	1	1	1	11	11	2	2
3	R.O. Stoelinga F.R. Kroontje 0515-573822	50	2012	9		3		11		4	
			2013	10	9	4	4	10	7	6	4
			2014	9	9	3	3	9	9	6	6
			2015	11	11	2	2	11	11	5	5
4	A. Nagel 0515-572135	46	2012	7		9					
			2013	3	3	5	5				
			2014	4	4	4	4	0	0	1	1
			2015	5	5	4	4	1	1	1	1
5	S. de Boer 0515-569672	67	2012	6		3		4		1	
			2013	14	14	4	4	1	1	1	1
			2014	2	0	0	0	0	0	0	0
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
6	A. Nagel 0515-572135	36	2012	1				5			
			2013	1	1			4			
			2014	0	0	0	0	0	0	0	0
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
7	E. Rosenau A. Knol C. Knol 06-13464297	114	2012	8		5		5		1	
			2013	3		6		5		2	
			2014	0	0	1	0	0	0	1	0
			2015	0	0	0	0	1	1	0	0
8	S. Witteveen A. de Vries R. Witteveen 0515-574908	62	2012	1		6		19		5	
			2013	5		5		21		6	
			2014	0	0	6	0	7	0	5	0
			2015	2	2	6	6	16	16	6	6
9	Vliegende brigade 0629230697	64									
10	Bij rayon 25	40									
11	Vliegende brigade 0629230697	66									
12	W. Terra 06-29230697	116	2012	3				3		1	
			2013	5	5	1	1	2	2	1	1
			2014	15	15	4	4	0	0	0	0
			2015	14	14	4	4	2	2	1	1
13	B. Scheffers A. Velting 0515-575220	53	2012	5		4		29		3	
			2013	4	4	4	4	34	33	3	3
			2014	1	1	0	0	12	12	0	0
			2015	3	3	0	0	20	20	5	5
14	J. de Boer 06-11095532	88	2012								
			2013								
			2014								
			2015								
15	A. van der Wagen 0515-573717	53	2012	17		13		1		2	
			2013	13	13	8	8			2	1
			2014	11	11	10	9	0	0	0	0
			2015	0	0	5	5	5	5	1	1
16	Vrij rayon	32	2012								
			2013								
			2014								
			2015								
17	C. Noordhuis W. Palstra M. Scheltinga 0515-577866	51	2012	5		2		5		2	
			2013	1	1	3	2	6	5	2	1
			2014	4	4	3	3	6	5	2	2
			2015	1	1	1	1	4	4	1	1
18	J. Hibma R. Hibma S. Hibma 0517-531230	55	2012								
			2013								
			2014								
			2015	8	8	2	2	2	2	0	0
19	A. Harstra Sj. Harstra R. Keur 0517-521106	75	2012	5		3		2		2	
			2013	12	4	7	2	6	1	3	
			2014	0	0	0	0	0	0	0	0
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
20	J. Douna G. Douna 0517-531532	199	2012	13		3		5		1	
			2013	10	10	4	4	4	2	3	3
			2014	5	5	3	3	4	4	1	1
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
21	J. Douna G. Douna 0517-531532	38	2012			1					
			2013								
			2014	0		0		0		0	
			2015	0		0		0		0	

**UW
HOUTEN
VLOER WEER
ALS
NIEUW**

**SPECIALIST
IN VLOERRENOVATIE**

www.thoutenvloertje.nl
 Jongemastraat 51 8701 JC Bolsward Tel/ 0515 58 04 82 info@thoutenvloertje.nl

RAYON	VOGELWACHTERS	OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
				pa	nc	pa	nc	pa	nc	pa	nc
22	Vliegende brigade 0629230697	100									
23	J. H. Kroese 0515-576827 R. Kroese	93	2012	10		6		12		1	
			2013	14	7	11	10	34	21	12	2
			2014	21	21	18	18	57	54	19	13
			2015	35	35	13	13	45	45	16	16
24	C. Knol 0515-575503	27	2012					1			
			2013								
			2014	0		0		0		0	
			2015								
25+10	R. Reinsma 0517-531203 A. Reinsma - Douna	36	2012	15		6		9		2	
			2013	18	18	8	8	7	6	4	2
			2014	15	15	6	6	4	4	5	5
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
26	C. Knol 0515-575503	34	2012			2		2			
			2013								
			2014	0		0		0		0	
			2015								
27	E. de Lange 0515-576188 Ph de Vries R. de Lange	60	2012	15		11		5		5	
			2013	16	4	6	3	9	2	3	1
			2014	16	13	11	7	7	0	3	2
			2015	12	12	9	9	14	14	10	10
28	G. Eijer 0517-532316 D. Eijer	101	2012	5		3		12		2	1
			2013	8	8	6	6	10	10	3	3
			2014	13	13	8	8	10	10	4	4
			2015	10	10	6	6	10	10	3	3
29	A. Groeneveld 0515-852332 S. Vellinga B. Veenstra	206	2012	8		5		3		1	
			2013	15	11	7	6	3	3	1	1
			2014	14	14	4	4	1	1	1	1
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Vliegende brigade 0629230697	117	2015	36	36	3	3	0	0	0	0
31	U. vd Zee 0515-574989 A. Niemarkt M. Niemarkt	70	2012	9		2		13		5	
			2013	13	7	4		14	2	9	
			2014	12	0	8	0	17	0	5	0
			2015	6	6	5	5	12	12	2	2
33	P. vd Meer 0515-569518 H.W. vd Meer	60	2012	7				1			
			2013								
			2014	0		0		0		0	
			2015								
34	J. Adema 0515-569734 A.L. Adema	133	2012	18				9		6	
			2013	15	15	7	7	11	11	3	3
			2014	21	0	5	0	8	0	3	0
			2015	15	15	3	3	9	9	2	2
35	T. R. Bijlsma 0515-576108	35	2012			1					
			2013								
			2014	0		0		0		0	
			2015								
36	J. Ykema 0515-575951 L. Okkema	68	2012	2		1		15		4	
			2013	6	6	2	2	13	9	2	2
			2014	3	3	0	0	8	8	2	2
			2015	2	2	4	4	5	5	1	1
37	M. Lemstra 0515-576350	42	2012	1		6		2			
			2013								
			2014	3	0	6	0	0	0	0	0
			2015								
38	K. Ypma- 0515-574040 Hylkema	65	2012								
			2013	12	12	3	3				
			2014	0	0	0	0	0	0	0	0
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Vliegende brigade 0629230697	33									
40	S. Reijenga 0515-569314 J. Reijenga	44	2012	1		3		1		2	
			2013	1	1	2	2	1	1	1	1
			2014	0	0	0	0	0	0	0	0
			2015	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Vrij rayon	57									
42	K. Ypma- 0515-574040 Hylkema K. Ypma	26	2012								
			2013	2	2			3	3	2	2
			2014	10	10	0	0	0	0	0	0
			2015	6	6	0	0	0	0	0	0
43	A. Nagel 0515-572135	46	2012								
			2013	1	1			3		1	1
			2014	4	4	0	0	1	1		
			2015	1	1	0	0	0	0	0	0

HANZE ZONWERING BV

Specialisten in:

- Buitenzonwering • raamdecoratie
• rolluiken • garagedeuren
• veranda • overkapping
• shutters • reparatie/onderhoud

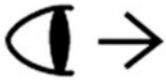
**Raam decoratie
20% korting
op maatwerk**

Vraag naar de voorwaarden

Zaterdags geopend vanaf 1 febr. tot 1 sept. van 13.30-16.30 uur
Sint Jansstraat 10, 8701 KZ Bolsward, Tel. 0515-575122

Kijk op de site voor actieprijzen:
www.hanzezonwering.nl

RAYON	VOGELWACHTERS		OPP ha	JAAR	KIEVIT		SCHOLEK.		GRUTTO		TUREL.	
					pa	ne	pa	ne	pa	ne	pa	ne
44	J. van Lingen A. van Lingen	0515-579097	59	2012					1			
				2013	1	1	3	2	8	1	1	
				2014	1		0		0		0	
				2015	2	2	1	1	1	1	0	0
45	R. Bakker J. van Lingen M. Bakker	0515-579508	61	2012	7		3		6		4	
				2013	13	7	2	1	7	2	2	1
				2014	15	15	3	3	5	1	1	0
				2015	15	15	6	6	6	6	3	3
47	J. Ykema	0515-575951	30	2012								
				2013	1		1	1	1		1	1
				2014	0	0	0	0	0	0	0	0
				2015	0	0	1	1	0	0	0	0
48	J. de Vries	0515-572401	72	2012								
				2013								
				2014								
				2015								
49	J. Steringa	0515-573747	25	2012			1		1			
				2013								
				2014								
				2015								
50	J. van Abbema R. van Abbema Joh. van Abbema	0517-531868	48	2012	17		4		1		1	
				2013								
				2014	9	9	4	4	6	6	0	0
				2015	8	8	2	2	6	6	0	0
51	J. Blanksma A. Eisma	0515-579487	27	2012	3		4		3			
				2013	4	1	2		3		2	
				2014	4	4	4	4	4	4	0	0
				2015	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Vliegende brigade 0629230697		82									
53	Vliegende brigade 0629230697		27									
54	G. Speerstra A. Speerstra	0515-569973	27	2012								
				2013								
				2014	1	1	0	0	0	0	0	0
				2015	0	0	0	0	0	0	0	0
55	G. Hofstra J. Ykema	0515-579471	101	2012	3				5		2	
				2013	5		2		7		2	
				2014	2	1	0	0	6	0	5	0
				2015	15	15	2	2	14	14	8	8
56	Vrij rayon		50									
57	Y. de Boer K. de Boer	0515-580260	59	2012	10		5		11		2	
				2013								
				2014	3	0	5	0	11	0	1	0
				2015	0	0	0	0	0	0	0	0
58	K. Ypma K. Ypma- Hylkema M. Ypma	0515-575599	42	2012								
				2013								
				2014	0	0	0	0	2	0	0	0
				2015	2	2	0	0	0	0	0	0
59	L. Okkema	0515-577228	40	2012	3		1		2			
				2013	14	14	2	2	1			
				2014	14	14	0	0	2	0	0	0
				2015	10	10	4	4	2	2	1	1
60	Vliegende brigade 0629230697		36	2013	3	2	2	1	7		4	
				2014	4	4	0	0	0	0	0	0
				2015	0	0	1	1	1	1	0	0
61	J. vd Wal L. de Boer	0515-574219	61	2012	2				3		2	
				2013	10	8	3	1	8	1	2	
				2014	2	0	2	0	2	0	1	0
				2015	17	17	6	6	0	0	1	1
62	J. de Vries	0515-572401	48	2012	1		1		2			
				2013	6	5	3	3				
				2014	5	5	1	0	0	0	0	0
				2015	3	3	1	1	0	0	0	0
64	E. Kramcr	06-41384415	64	2012	3		1		4			
				2013								
				2014	0	0	0	0	0	0	0	0
				2015	3	3	0	0	0	0	0	0
65	R. Keur	0515-573257	47	2012								
				2013			4					
				2014	0	0	0	0	0	0	0	0
				2015	0	0	0	0	0	0	0	0
66	M. Ypma	0515-574040	18	2012								
				2013	18	18	9	9	26	19	6	3
				2014	3	3	3	3	11	9	0	0
				2015	16	16	7	7	17	17	4	4

 EIZE WIERSMA
V A K F O T O G R A F I E

Die andere fotograaf

Bolsward 0515 574013
www.eizewiersma.nl

AAN ALLE LEDEN EN DONATEURS

WANNEER U GAAT VERHUIZEN

GRAAG TIJDIG UW ADRESWIJZIGING

DOORGEVEN AAN G. HOFSTRA

0515-579471

vogelwachtbolsward@outlook.com

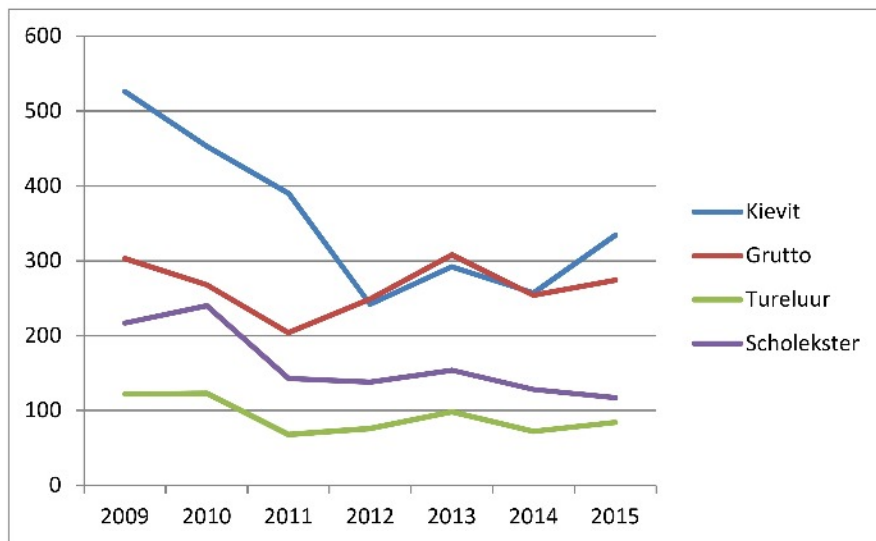

HET BOEKHUIS
boek en kantoorboekhandel

Appelmarkt 6 Noard 17
8701 KH Bolsward 8711 AA Workum
Tel. (0515) 57 77 17 Tel. (0515) 54 13 14
www.hetboekhuis.nl

RAYON	VOGELWACHTERS	OPP ha	JAAR	KIEVIT pa ne	SCHOLEK. pa ne	GRUTTO pa ne	TUREL. pa ne
67	Vrij rayon	36					
68	B. Bakker W.J. Bakker	59	2012 2013 2014 2015				
				0	0	0	0
69	R. Postma W. Postma	47	2012 2013 2014 2015				
				0	0	0	0
70	Vliegende brigade 0629230697	75					
71	Vliegende brigade 0629230697	25					
72	G. Hofstra 0515-579471	38	2012 2013 2014 2015	4 2 2 4	1 0 1 0	0 0 0 0	0 0 0 0
73	M. van Spanning 06-42753632	21	2012 2013 2014 2015	2 10 5 8	8 10 5 8	16 6 3 8	1 29 42 43
17A	J. de Vries 0515-572401	51	2012 2013 2014 2015	3 2 4 9	2 2 4 9	5 1 11 3	4 1 11 8
60A	J. Kienstra D. Kuperus	6	2012 2013 2014 2015				
74	??	16,4	2015	3	3	2	2
75	M. van Spanning	12	2015	41	41	2	2
76	GT.Hofstra 0515-579471	15	2015	10	10	0	0

aantal broedparen 2009 -2015 vogelwacht Bolsward

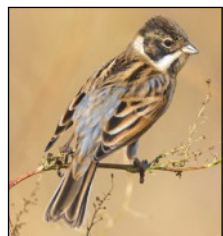
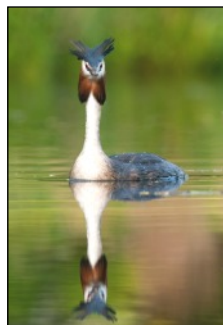

Overige soorten in ons wachtgebied

Overzicht overige soorten in ons wachtgebied.

Soort	Aantal	Opmerking
Wilde eend	66	
Meerkoet	57	
Veldleeuwerik	17	
Fuut	10	
Watehoen	9	
Bergeend	8	
Knobbelzwaan	1	
Slobeend	7	
Kokmeeuw	1	
Kuifeend	3	
Torenvalk	1	
Grauwe gans	2	
Fazant	1	
Zwarte kraai	1	
Graspieper	10	
Gele kwikstaart	4	
Sperwer	2	
Buizerd	1	
Ekster	4	

Bijzonderheden: een paartje velduil in rayon 23 bij B. de Boer in Tjerkwerd.

Hotel
"De Groene weide"

Ger & Hilly van Dillen

snekerstraat 2
8701 XD Bolsward

tel. 0515-572284
fax 0515-577073

e-mail info@hoteldegroeneweide.nl
website www.hoteldegroeneweide.nl

Bronvermelding foto's:

- Omslag: G. Visser, R. De Lange en E. De Lange;
- Pagina 6: M. Van Spanning;
- Pagina 14, 15: M. Van Spanning;
- Pagina 16: G. Visser en M. Van Spanning;
- Pagina 18: Internet;
- Pagina 21: Internet;
- Pagina 23t/m26: J. Kroese;
- Pagina 27t/m30: W. Palstra, J. Kroese en G. Visser;
- Pagina 33-34: Internet;
- Pagina 35: J. Kroese;
- Pagina 37: G. Hofstra;
- Pagina 38-39: E. Brandenburg;

Marmer - Graniet - Leisteen

Vloer- en wandtegels • Aanrechtbladen
Vensterbanken • Tegellijmen
Grafmonumenten • Etc.

Steenhouwerij en natuursteenhandel

MARNE

NATUURSTEEN BV

Bedrijvenpark de Marne 8 • BOLSWARD
www.marne-natuursteen.nl • Tel. 0515-573712

K A P S A L O N B L E E K E R B O L S W A R D

Tot ziens
bij
Kapsalon Bleeker

Jongemastraat 39
8701 JB Bolsward

Tel.: 0515 - 57 25 57
b.g.g. 0515 - 57 59 39
www.kapsalonbleeker.nl

Na gedane arbeid, lekker genieten.....

Lunter's Warenhuis
Appelmarkt 15 Bolsward

